

Pilotfase «Planting for klima»

Referansegruppemøte Nordland, 14. desember 2016

Hege Haugland, Miljødirektoratet

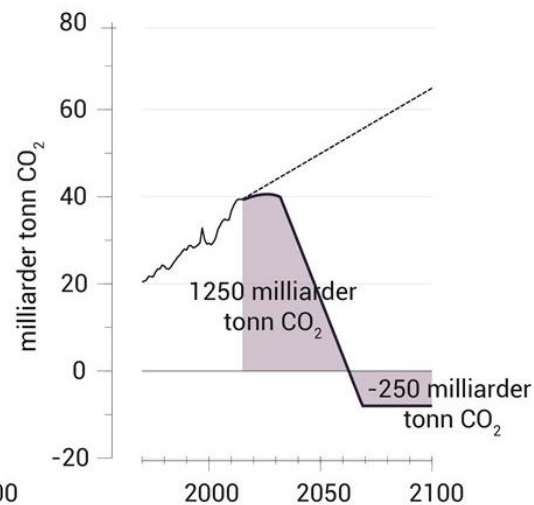
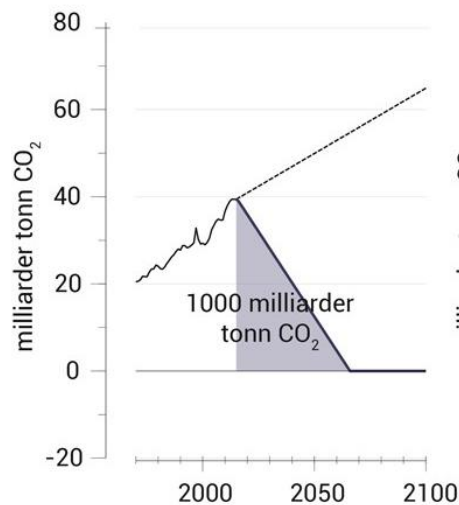
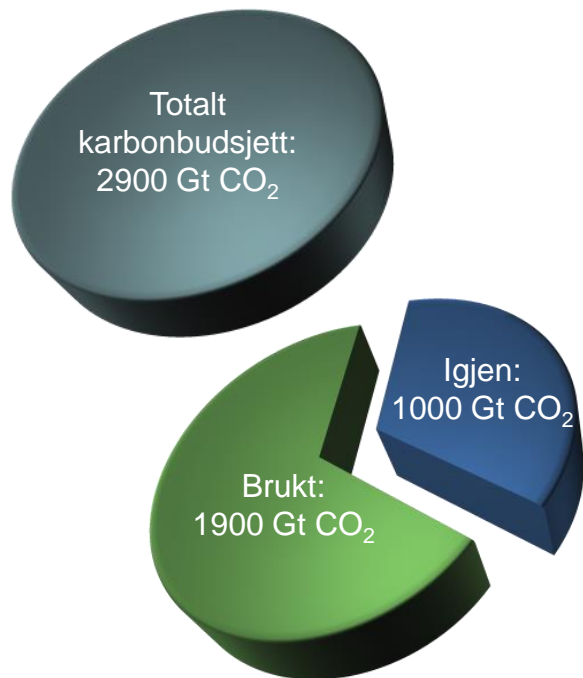
Klimatoppmøtet i Paris: Historisk avtale!

Foto: United Nation photo, Flickr

- Alle land med
- Langsiktige mål
- Oppjustering hvert femte år
- God rapportering
- Folkerettslig bindende

Togradersmålet – hva kreves globalt?

Kilde: Netherlands Environmental Assessment Agency 2015 / Miljøstatus.no

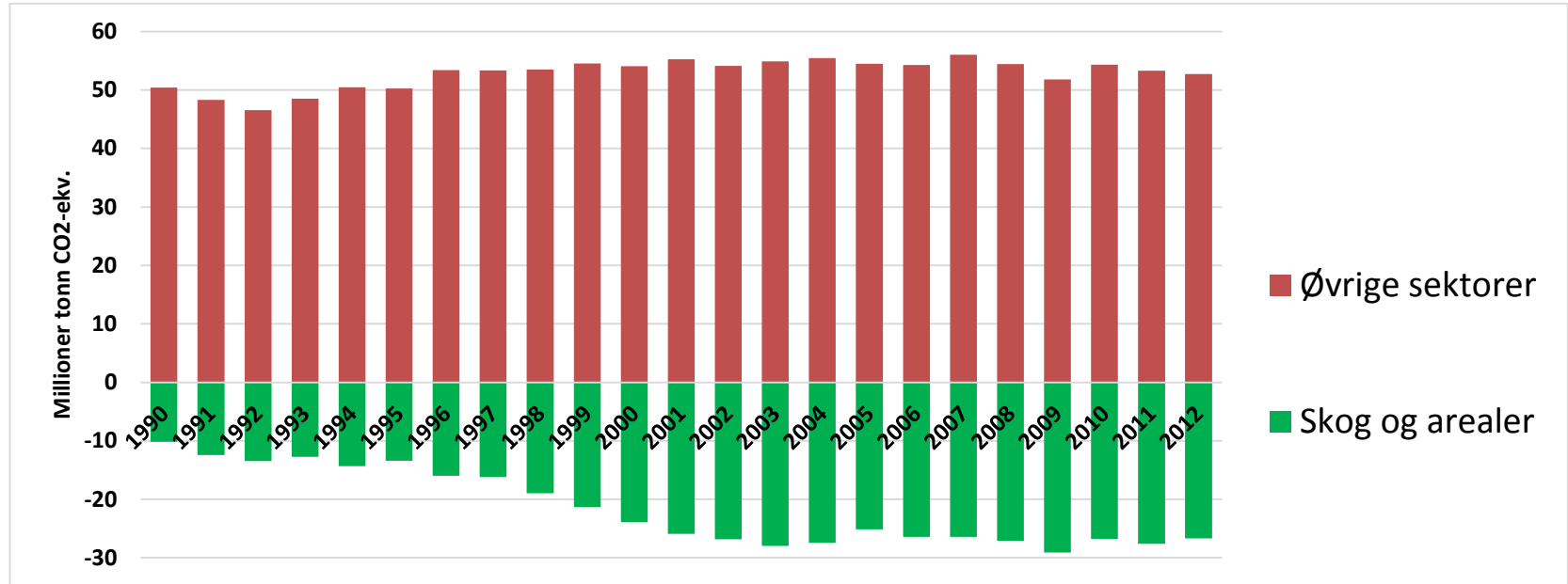
Skog er viktig for å redusere klimagassutslippene

- Redusert avskoging og skogforringelse
- Økt opptak av CO₂ gjennom skogskjøtsel og nyplantning
- Bruk av produkter fra skogen som erstatter fossil energi

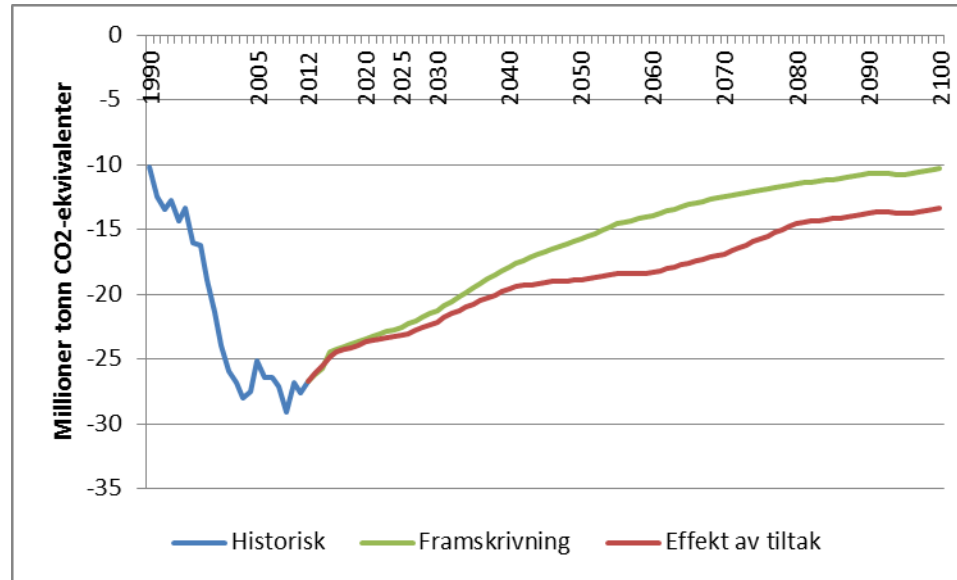
Viktig å avveie skogtiltak mot naturmangfold og andre miljøverdier

Opptak av CO₂ i skogen tilsvarer omlag 50% av utslipp fra andre sektorer

Forventet opptak fram mot 2100 – med nye tiltak

Klimameldingen:

- «Norge vil påta seg en betinget forpliktelse om minst 40 prosent utslippsreduksjon i 2030 sammenlignet med 1990.
- Norge vil gå i dialog med EU om å inngå en avtale om felles oppfyllelse av klimaforpliktelsen sammen med EU, med et klimamål på minst 40 prosent sammenlignet med 1990-nivået».

To forslag til regelverk

- EU-kommisjonens forslag til regelverk for innsatsfordelingsbeslutning (ESD) for 2021 - 2030
- EU-kommisjonens forslag til hvordan skog og andre arealer (LULUCF) skal inkluderes i 2030-rammeverket

Skog og andre landarealer

- En egen «pilar» med egen forpliktelse!
- Utslipp skal ikke være større enn opptak i perioden
  - Hvis ja: kan bruke noe som fleksible mekanismer, herunder inn mot ESD-sektoren
  - Hvis nei: netto utslipp legges til forpliktelsen i ESD-sektoren

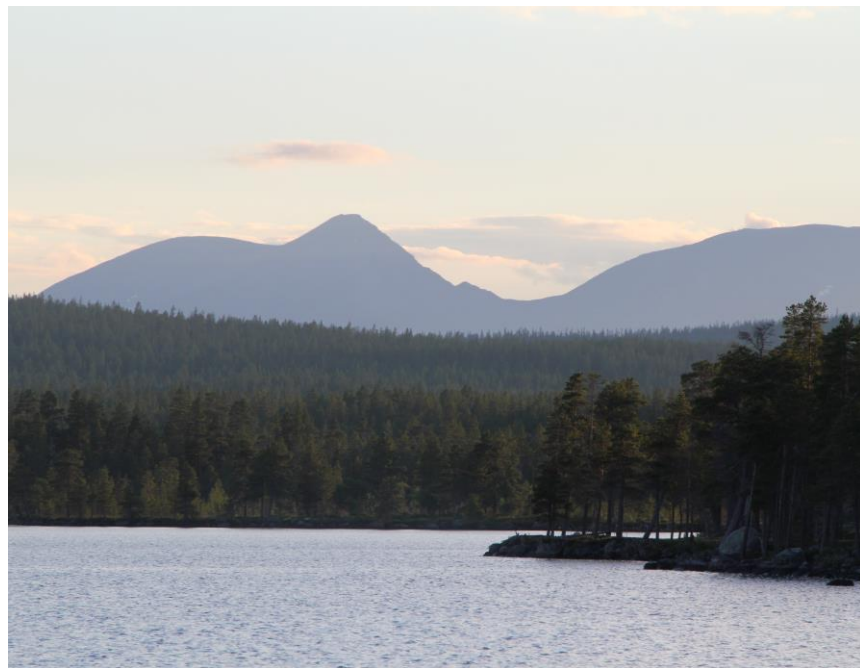

Foto: Ellen Bruzelius Backer

Bakgrunn for tiltaket

Bakgrunn

- Meld. St. nr. 21(2011-2012)
Norsk klimapolitikk:

«Regjeringen vil øke det produktive skogarealet (...) gjennom en aktiv bærekraftig politikk for økt tilplanting på nye arealer. Som en del av dette, vil regjeringen presentere en strategi for økt skogplanting. Samtidig må det utvikles miljøkriterier for dette.»

Planting av skog på nye areal som klimatilakt

Rapport fra Miljødirektoratet,
Landbruksdirektoratet og NIBIO i 2013

- Faglig grunnlag for avveining mellom klima, naturmangfold og næring
- Råd om hvilke miljøkriterier som bør ligge til grunn
- Virkemidler for å utløse tiltaket

Pilotfase for planting av skog

- Stortinget vedtok en treårig pilotfase for planting av skog på nye arealer, med en bevilgning på 15 mill. kroner for 2015 (Prop. 1 S (2014-2015))
  - Skal bygge på rapporten fra 2013
  - Tilleggs-kriterier for å sikre god klimaeffekt, naturhensyn og lavt konfliktnivå
- Formål: høste erfaringer med tiltaket før eventuell oppskalering
- Pilotfasen ledes av Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet
- Rogaland, Nord-Trøndelag og Nordland invitert til å delta som pilotfylker

Kriterier for planting i pilotfasen

Kriterier for prioritering

- Klima: prioritere arealer i tidlig gjengroing med høy til svært høy bonitet
- Næring: Arealer skal produsere godt og ha god tilgjengelighet
- Miljøhensyn: arealer uten store miljøverdier prioriteres

Foto: John Y. Larsson, NIBIO

Miljøkriterier fra rapport M26-2013

- Delområder der lov- og regelverk tilsier at planting ikke er tillatt
- Forekomst av naturtyper og kulturlandskap med høy verdi
- Påvirkning av miljøverdier utenfor tiltaksområdet
- Landskapsmessig verdi, og betydning for et aktivt friluftsliv
- Tilpasning/avbøtende tiltak
- Naturmangfoldloven kapittel II

Foto: Lise Hatten

Tilleggsriterier i pilotfasen (fra Prop. 1 S (2014-2015))

- Norske treslag
- Åpne arealer og arealer i tidlig gjengroingsfase
- Høy produksjonsevne og forventet lav negativ endring i albedo
- Arealer som ikke er viktig for naturmangfold, friluftslivsinteresser, viktige kulturhistoriske verdier eller verdifulle kulturlandskap
- Fra Stortinget:
  - Vurdere om bruk av norsk gran på Vestlandet og nord for Saltfjellet er forenlig med hensynet til biologisk mangfold

Virkemidler i pilotfasen

Virkemidler

- 100 % tilskudd, fordi:
  - De mest aktuelle arealene er i områder med svært lav skogbruksaktivitet i dag
  - Mange aktuelle grunneierne betrakter seg ikke som ”skogeiere”
  - Grunneiernes insentiver for å investere i dette tiltaket er lave
  - Mulige inntekter ligger langt fram i tid; 60 - 80 år

Foto: Kristin Madsen Klokkeide

Organisering og gjennomføring

Oppgaver på sentralt nivå

- Utforming av veiledning
- Løpende oppfølging underveis
- Informasjonsdeling og evaluering
- Rapportering

Oppgaver på regionalt nivå

Fylkesmannen:

- Organisere ordningen på regionalt nivå
- Prioritere kommuner for deltagelse i pilotfasen
- Godkjenne kommunenes temaplaner/arealoversikter
- Følge opp evt. tilleggskartlegging der dette er påkrevd
- Delta i årlig rapportering og evaluering

Kommunen:

- Lage temaplan
- Ha kontakt mot grunneier
- Vurdere innmeldt areal, identifisere behov for tilleggskartlegging

Evaluering av pilotfasen

Hensikten med pilotfasen er å høste erfaringer med blant annet klimaeffekt, miljøkriterier, næringshensyn og gjennomføring før oppskalering og utvidet implementering av tiltaket.

Evaluering – intern og ekstern

Miljø

Klima

Næring

Prosess

www.miljodirektoratet.no

Revidert veileder

- Tolkning av tilleggskriterier og prioritering av arealer
  - Hvordan definere arealer i tidlig gjengroing?
  - Kan arealer som krever nygrøfting eller grøfterensk godkjennes?
- Saksgang
  - Nedjustert kravet til informasjon i temaplanene
  - Mer omfattende vurdering av innmeldte felt